

Voorwoord Voorzitter Studiekring

"In het vroege voorjaar van het jaar 1950, ruim 44 jaar geleden dus, was de vloer van mijn woon/studeer-vertrek aan de Harnjesweg bedekt met tientallen boeken, tijdschriften, en pamfletten waaronder een dunne recente verhandeling "Een pleidooi voor meer ruimte" van de ANWB uit 1950, en het lijkige handboek (goud op snee) van Von Salisch: "Forstäesthetiek" uit 1902. Ook lag daar van onze eigen "Teut", prof te Wechel, een artikel genaamd "De materiële betekenis van het bos als recreatie oord" in ons eigen Nederlands Bosbouw Tijdschrift van 1948 en van W.C.R. Schnepper in Tectona: "Het bosch (met s c h) geschetst naar zijn geestelijke waarde" (uit 1936). Kortom, ik was bezig met het voorbereiden van deze studiedag."

"Zeg dus niet dat wij als Studiekringbestuur over één dag ijs gaan.

Het gedachtengoed dat ik zo verzamelde borg ik voorlopig op in een scriptie voor professor Kools, ten behoeve van het toenmalige studievak "boshuishoudkunde", één van de 36 vakken waar wij destijds (naast colleges volgen en practica en praktijk) tentamen in moesten doen of scripties over schrijven, binnen de vijf jaar die onze totale studie diende te duren (dus één per één a drie maanden). De aanleiding was dat ik het genoemde ANWB-

pamflet in de brievenbus vond, net toen ik wanhopig zocht naar een onderwerp dat me binnen dat merkwaardige studievak zou interesseren en niet te veel tijd zou kosten. Dat zette mij op het spoor:

– Het bos als recreatie oord, als attractie voor mensen, anders dan productie van hout of de functie als schermbos.

Intussen hebben wij een aantal deskundigen gevonden dat het leuk vindt om de verschillende aspecten van dit onderwerp meer vakkundig te belichten, inclusief een dagvoorzitter die het onderwerp beheerst als geen ander.

Dat is maar goed ook, want toen ik na vier en veertig jaar de scriptie weer onder ogen kreeg, herinner ik me enerzijds weer de vreugdevolle nachten, doorgebracht met het met rooie oortjes lezen van de Filosofieën van von Salisch, Schnepper en anderen over de immateriële waarden van het bos; anderzijds bleek ik het naschrift vergeten dat letterlijk luidt: *"Naar ik hoop zal tot de resultaten van deze scriptie niet behoren dat ik een zekere reputatie als recreatie specialist verworven zal hebben, dat zij en blijve verre van mij. Het is nuttig zich in deze materie te verdiepen, het is echter niet aangenaam één en ander ten uitvoer te moeten brengen."* Inderdaad, ik wilde als tropisch bosbouwer geen beheerder of planner van recreatie voorzieningen in Nederlandse bossen worden, zeker niet ten behoeve van materieel gewin. Ik wilde een natuuronderzoeker worden, liefst zelfs als "woudloper" in natuurbos, zonder bankjes, paadjes en toegangskaart-

jes. Dat is overigens redelijk terecht gekomen, zij het ten dele buiten het bos.

Niettemin heeft de betekenis van het bos voor andere dan productie en schermbos-functies mij van kind af aan gefascineerd. Dat gold vroeger met name voor de beleving zelf (waarom wil je anders woudloper worden), later ook als argument om het bos in stand te houden; de belevingswaarde, vertaald in materieel, economische parameters.

En nu "zit het weer in de lucht". In onze Bosbouwvereniging is de discussie op gang gekomen omtrent het profijtbeginsel in relatie tot het multifunctionele bos. Ook onze grootste Vereniging op het gebied van beheer van Natuur en Landschap, inclusief bos, ons aller Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten wijdde de jaarlijkse toogdag aan de beleving van natuur en landschap en de consequenties daarvan materieel en spiritueel voor het beheer. Het past ons als studiekring op wetenschappelijke wijze de tekenen der tijden in deze aan de orde te stellen en de functie van het bos als recreatie-oord, als "Top attractie" van het landelijk gebied nader te belichten.

Daarvoor bent u gekomen en daarom draag ik de verdere leiding van deze dag graag over aan een persoon die Beleving Recreatie en Profijt in zijn taken zelfs leeropdracht heeft staan en dus de meest geëigende persoon is om onze dagvoorzitter te zijn: prof. Dietvorst van de Landbouw Universiteit en van het Staring Centrum."